

آیین نامه و مقررات آموزشی

دوره‌ی کارشناسی ارشد ناپیوسته

مدیریت تحصیلات تکمیلی

دانشگاه شیراز

تیرماه ۹۳

« آیین نامه و مقررات آموزشی دوره‌ی کارشناسی ارشد ناپیوسته »

مصوبه‌ی نهایی جلسه‌ی ۷۱۴ شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۱۳۸۸/۱/۱۵ و شورای دانشگاه

فصل اول: مقدمه

سرعت پر شتاب علم و فناوری و ظهور پیشرفت‌های عظیم علمی در هزاره‌ی سوم، کشورهای جهان را در شرایطی قرار داده است که ایجاد تحول راهبردی در برنامه‌های توسعه‌امری حیاتی و گامی اساسی در جهت توسعه‌ی همه‌جانبه‌ی آنهاست. بر این مبنا آموزش عالی و تمامی کارگزاران نظام علمی کشور و به‌طور کلی نهادهای مولد اندیشه، با الهام از برنامه‌های توسعه و اهداف بلند سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی جمهوری اسلامی ایران، نقش کلیدی در تبیین و تحقق این تحول راهبردی خواهند داشت. متولیان و برنامه‌ریزان حوزه‌ی آموزش عالی کشور نیز همسو و هماهنگ با نهضت تحول‌خواهی کشور و بهره‌مندی از فرصت‌های پیش آمده، در جهت ارتقای کیفیت، لزوم بازنگری آیین‌نامه‌ها، ضوابط و مقررات آموزشی را در صدر اولویت‌های کاری خود قرار داده‌اند. برای نیل به این مقصود آیین‌نامه‌ی دوره‌های کارشناسی ارشد تدوین شده است.

ماده‌ی ۱: هدف

۱- هدف از ایجاد دوره‌ی کارشناسی ارشد، گسترش دانش و تربیت متخصصان و پژوهشگرانی است که با فراگیری آموزش‌های لازم و آشنایی با روش‌های پژوهش علمی، مهارت کافی را برای آموزش، پژوهش و خدمات پیدا می‌کنند.

۲- هدف از تدوین آیین‌نامه‌ی دوره‌های کارشناسی ارشد، تقویت و توسعه‌ی دوره‌های تحصیلات تکمیلی، ارتقای کیفیت، تنوع‌بخشی به شیوه‌های نوین ارائه‌ی آموزش، پاسخگویی مناسب به افزایش تقاضا برای ورود به دوره‌های تحصیلات تکمیلی و همسان‌سازی این دوره‌ها با برنامه‌های توسعه و دیگر اسناد راهبردی کشور است تا با بهره‌مندی از آن، تربیت متخصصان و پژوهشگران ماهر و برجسته در سطح کشور محقق گردد.

ماده‌ی ۲: تعریف

دوره‌ی کارشناسی ارشد ناپیوسته: دوره‌ای بالاتر از دوره‌ی کارشناسی است که بر اساس برنامه‌های مصوب شورای گسترش آموزش عالی، به اخذ مدرک کارشناسی ارشد در رشته‌ی مربوط منتهی می‌شود.

شیوه‌ی آموزشی - پژوهشی: دوره‌ای که محتوای برنامه‌ی آن مشتمل بر واحدهای درسی و پایان‌نامه است.

شیوه‌ی آموزشی: دوره‌ای با محوریت آموزش است که دانشجوی پس از گذراندن واحدهای درسی و بدون گذراندن پایان‌نامه دانش آموخته می‌شود. (دستورالعمل شیوه‌ی آموزشی (آموزش محور) ضمیمه‌ی این آیین‌نامه است)

پایان‌نامه: فعالیت پژوهشی - تحقیقاتی است که در یک زمینه‌ی رشته‌ی تحصیلی مربوط و تحت راهنمایی استاد راهنما انجام می‌گیرد.

سمینار: تحقیق و تتبع نظری است.

^۱ در این آیین‌نامه مصوبات دانشگاه با علامت (ک) مشخص شده است.

شورا: کمیته یا شورایایی است که در زمینه‌ی امور تحصیلات تکمیلی، در سطح بخش (گروه)، دانشکده یا دانشگاه تشکیل می‌شود.

ماده‌ی ۳: شیوه‌ی اجرای دوره

این دوره به صورت روزانه، شبانه، مجازی و پردیس دانشگاهی (بین الملل) طبق ضوابط مربوط قابل اجرا می‌باشد.

فصل دوم: شرایط ورود

ماده‌ی ۴: شرایط ورود به دوره عبارت است از:

الف- داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی

ب- داشتن گواهینامه‌ی رسمی پایان دوره‌ی کارشناسی اعم از پیوسته و ناپیوسته مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در رشته های مورد قبول (به تشخیص شورای عالی برنامه‌ریزی)

د- قبولی در آزمون ورودی مورد تأیید وزارت یا کسب پذیرش از دانشگاه بر اساس مقررات مصوب

فصل سوم: واحدهای درسی

ماده‌ی ۵: تعداد کل واحدهای درسی دوره‌ی کارشناسی ارشد ناپیوسته، با احتساب واحد پایان نامه، بر اساس برنامه‌ی مصوب شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه ۲۸ واحد می‌باشد.

تبصره‌ی ۱:

به تشخیص شورای بخش (گروه) و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، چنانچه گذراندن تعدادی از واحدهای درسی دوره‌ی کارشناسی، به عنوان **درس‌های جبرانی**، برای دانشجوی، ضروری تشخیص داده شود، وی مکلف است آن درس‌ها را بر اساس برنامه‌ی مصوب، اضافه بر واحدهای درسی مقرر در دوره‌ی کارشناسی ارشد و مطابق این آیین‌نامه بگذراند.

تبصره‌ی ۲:

حداکثر **درس‌های جبرانی** ۱۲ واحد می‌باشد که در ابتدای دوره، قبل از درس‌های اصلی ارائه می‌شود.

تبصره‌ی ۳:

در صورتی که تعداد واحدهای جبرانی در رشته‌های غیر مربوط ۱۲ واحد باشد و تمام درس‌های نیمسال اول دانشجوی نیز جبرانی باشد، آن نیمسال جزو سنوات تحصیلی (۴ نیمسال) دانشجوی محسوب نمی‌شود و یک نیمسال به حداکثر سنوات مجاز تحصیلی (۴ نیمسال) دانشجوی بدون بهره‌مندی از امکانات رفاهی دانشگاه افزوده می‌شود.

تبصره‌ی ۴:

دانشجویانی که باید درس‌های جبرانی را بگذرانند، بر اساس مصوبات وزارتی، ملزم به پرداخت شهریه هستند.

تبصره‌ی ۵:

بر اساس مصوبات شورای آموزشی دانشگاه، دانشجویان کارشناسی ارشد می‌توانند حداکثر ۳ واحد **درس‌های مازاد** با پرداخت شهریه اخذ نمایند. نمرات درس‌های مازاد در میانگین کل نمرات دانشجوی محاسبه نمی‌شود.

تبصره‌ی ۶:

دانشجویان کارشناسی ارشد موظف به اخذ انگلیسی ویژه‌ی معافی (صفر واحدی) در بدو ورود می‌باشند.

تبصره ی ۷:

دانشجویانی که نتوانند حداقل نمره ی قبولی را در درس انگلیسی ویژه ی معافی کسب کنند، باید در تمامی آزمون های انگلیسی ویژه ی معافی که توسط دانشگاه برگزار می شود تا کسب نمره ی قبولی و قبل از دفاع از پایان نامه شرکت کنند.

تبصره ی ۸:

تعیین تعداد و عناوین درس های دوره بر اساس برنامه ی مصوب شورای برنامه ریزی آموزش عالی ، برعهده ی شورای تحصیلات تکمیلی و شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه و زمان انتخاب آنها بر عهده ی شورای بخش (گروه) مربوط است.

تبصره ی ۹:

درس هایی را که دانشجو قبلا در دوره ی کارشناسی گذرانده است، تکرار آن در صورتی که عنوان درس بر اساس سرفصل برنامه ی مصوب کارشناسی ارشد باشد، مجاز نیست.

ماده ی ۶: مطابق برنامه ی مصوب دانشگاه، تعداد واحدهای پایان نامه ی کارشناسی ارشد برای همه ی رشته ها ۶ واحد درسی است.

تبصره:

هر گونه تغییر در تعداد واحدهای مرحله ی آموزشی یا واحدهای پایان نامه پس از تأیید در شوراهای مربوط در بخش (گروه) و دانشکده با نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه و شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه صورت می گیرد. ماده ی ۷: تعداد واحدهای درسی را که دانشجو باید در هر نیمسال تحصیلی در این دوره اخذ نماید، حداقل ۸ و حداکثر ۱۲ واحد است.

تبصره:

در آخرین نیمسال تحصیلی، دانشجو از شرط گرفتن حداقل ۸ واحد درسی معاف است. ماده ۸: بخش (گروه) موظف است به تناسب تعداد پذیرفته شدگان در این دوره، مشاور تحصیلی برای هدایت دانشجویان تعیین نماید.

تبصره:

ثبت نهایی واحدهای درسی در هر نیمسال تحصیلی با تأیید استاد مشاور تحصیلی صورت می گیرد.

فصل چهارم : حضور و غیاب

ماده ی ۹: حضور دانشجو در تمامی برنامه های درسی و دیگر فعالیت های آموزشی و پژوهشی دوره الزامی است . غیبت دانشجو در هر درس نباید از ۳/۱۶ مجموع ساعات آن درس تجاوز کند، در غیر این صورت نمره ی دانشجو در آن درس ، صفر محسوب می شود.

تبصره:

در صورتی که غیبت دانشجو در یک درس، بیش از حد مجاز باشد و از نظر دانشگاه، موجه تشخیص داده شود، آن درس از مجموعه ی درس های انتخابی دانشجو حذف می شود. در این صورت رعایت حد نصاب ۸ واحد در آن نیمسال الزامی نیست ؛ ولی آن نیمسال از نظر طول تحصیل برای دانشجو یک نیمسال کامل محسوب می شود.

ماده ی ۱۰: غیبت غیرموجه در امتحان پایان نیمسال هر درس موجب گرفتن نمره صفر در آن درس می شود.

تبصره:

در صورتی که غیبت دانشجو در امتحان پایان نیمسال، از نظر دانشگاه ، موجه تشخیص داده شود، درس مزبور حذف می شود.

فصل پنجم: طول دوره، مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

ماده ۱۱: طول دوره، مدتی است که دانشجو باید درس‌های تعیین شده و پایان‌نامه را براساس مقررات مربوط به اتمام برساند.

طول دوره‌ی کارشناسی ارشد ناپیوسته حداکثر ۲ سال مشتمل بر ۴ نیمسال تحصیلی است.
تبصره:

در موارد استثنایی شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌تواند در صورت لزوم و حسب مورد یک نیمسال تحصیلی به طول دوره‌ی تحصیلی دانشجو بیفزاید. در هر صورت طول مدت دوره نباید از ۲/۵ سال (پنج نیمسال) تجاوز نماید.

ماده ۱۲: دانشجوی دوره‌ی کارشناسی ارشد می‌تواند با کسب موافقت دانشگاه، حداکثر یک نیمسال از مرخصی تحصیلی یا حذف نیمسال استفاده کند. مدت مذکور جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می‌شود.

تبصره ۱:

برای زمان بارداری و وضع حمل، پس از ارائه‌ی گواهی قابل قبول، مرخصی تحصیلی یا حذف نیمسال صادر می‌شود. مرخصی زایمان طبق آیین‌نامه‌ی وزارت علوم جزو سنوات مجاز تحصیلی دانشجو (۴ نیمسال) محسوب نمی‌شود.

تبصره ۲:

چنانچه دانشگاه نتواند حداقل واحدهای درسی را در یک نیمسال تحصیلی ارائه دهد، به نسبت کسر واحدهای ارائه شده، به طول دوره‌ی دانشجو افزوده می‌شود. در هر صورت طول دوره‌ی تحصیل نباید تحت هیچ شرایطی از ۲/۵ سال (۵ نیمسال) تجاوز نماید.

تبصره ۳:

درخواست مرخصی تحصیلی باید قبل از شروع ثبت نام و انتخاب واحد نیمسال تحصیلی، به دانشگاه تسلیم و موافقت دانشگاه کسب گردد. موافقت دانشگاه با مرخصی تحصیلی دانشجو با توجه به وضعیت تحصیلی وی صورت می‌گیرد و منوط به این است که ادامه‌ی تحصیل دانشجو از آن به بعد با مشکل مواجه نشود.

تبصره ۴:

در صورتی که دانشجو بعد از ثبت نام و انتخاب واحد، دلایل موجه نتواند در امتحانات پایان نیمسال شرکت کند، قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال با درخواست حذف نیمسال نماید.

تبصره ۵:

در صورتی که دانشجو حتی برای یک نیمسال انتخاب واحد ننماید یا بدون کسب موافقت دانشگاه ترک تحصیل کند، از ادامه‌ی تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۶:

نظارت بر اجرای صحیح رعایت طول دوره‌ی تحصیلی و اخطار لازم به دانشجویان قبل از اتمام طول دوره‌ی تحصیلی بر عهده‌ی بخش (گروه) و دانشکده است.

ماده ۱۳: دانشجو می‌تواند به هر دلیل از تحصیل انصراف دهد. در این صورت باید درخواست خود را مبنی بر انصراف به دانشگاه تسلیم نماید. چنانچه دانشجو بعد از یک ماه درخواست خود را پس نگیرد، دانشگاه نسبت به صدور گواهی انصراف اقدام می‌کند.

تبصره:

دانشجوی انصرافی یا اخراجی موظف است به تعهداتی که سپرده است عمل کند. به هر حال صدور هر گونه گواهی نامه و تسلیم رئی نمرات و دریافت مجوز شرکت مجدد در آزمون ورودی، منوط به تسویه حساب دانشجو با دانشگاه مربوط است.

فصل ششم: ارزشیابی

ماده ۱۴: حداقل نمره قبولی در هر درس اعم از درس‌های دوره یا جبرانی ۱۲ (دوازده) است.

تبصره ۱:

حد نصاب نمره قبولی انگلیسی ویژه‌ی معافی برای رشته‌ها و گرایش‌های مختلف به شرح زیر است:

۱ - زبان و ادبیات انگلیسی و آموزش زبان انگلیسی - ۱۷/ از ۲۰-

۲ - زبان شناسی همگانی و آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان - ۱۴/ از ۲۰-

۳ - سایر رشته/گرایش‌ها - ۱۰/ از ۲۰-

تبصره ۲:

طبق مصوبه‌ی شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، استاد درس صرفاً می‌تواند نمره‌ی درس‌های پایان‌نامه، سمینار، مسأله‌ی مخصوص و درس‌های دیگری را که شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مشخص می‌نماید، در پایان نیمسال به صورت ناتمام گزارش کند. نمره‌ی سایر درس‌های کارشناسی ارشد باید در پایان نیمسال طبق تقویم دانشگاهی و در موعد مقرر به امور آموزشی دانشگاه اعلام گردد؛ در غیر این صورت نمره‌ی درس به صفر تبدیل می‌شود.

تبصره ۳:

نمره‌ی تمام درس‌هایی که دانشجو می‌گیرد (بجز مواردی که قانون صراحت دارد) در کارنامه ثبت و در معدل هر نیمسال و معدل کل دانشجو محسوب می‌شود.

ماده ۱۵: میانگین قابل قبول نمرات درس‌های دانشجو در هر نیمسال تحصیلی، حداقل ۱۴ است. در صورت عدم کسب میانگین ۱۴، دانشجو مشروط آموزشی خواهد شد.

تبصره ۱:

اگر میانگین نمرات دانشجو در دو نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد، آن دانشجو مشروط آموزشی و از ادامه‌ی تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۲:

مشروطی آموزشی دانشجو با هر تعداد واحد (زیر حد نصاب) محاسبه خواهد شد.

تبصره ۳:

چنانچه واحدهای درسی دانشجو به دلیل حذف درس، به زیر ۸ واحد تقلیل یابد، در صورت کسب میانگین کمتر از ۱۴ در درس‌های باقیمانده، مشروطی آموزشی آن نیمسال نیز محسوب خواهد شد.

تبصره ۴:

در صورتی که دانشجو به همراه پایان‌نامه واحدهای درسی نیز انتخاب نماید، مشروطی آموزشی آن نیمسال با شرایط زیر محسوب خواهد شد:

۱ - دانشجو در آن نیمسال حداقل ۸ واحد درسی، بدون احتساب واحدهای پایان‌نامه، انتخاب کرده و میانگین نمرات درس‌ها (بدون احتساب نمره‌ی پایان‌نامه) کمتر از ۱۴ باشد.

چنانچه واحدهای درسی دانشجو در این نیمسال به دلیل حذف درس، به زیر ۸ واحد تقلیل یابد، در صورت کسب میانگین کمتر از ۱۴ در درس‌های باقیمانده (بدون احتساب واحد و نمره‌ی پایان‌نامه) مشروطی آموزشی آن نیمسال نیز محسوب خواهد شد.

۲ - تعداد واحدهای درسی و پایان‌نامه‌ی دانشجو در آن نیمسال به حداقل ۸ واحد درسی رسیده باشد و دانشجو با احتساب نمرات درس‌های گذرانده شده و پایان‌نامه میانگین کمتر از ۱۴ کسب کند.

تبصره ۵:

سدور اخطار آموزشی با رعایت ضوابط و ابلاغ به موقع آن، طبق تقویم دانشگاهی، به دانشجویان مشروط آموزشی، پس از یک نیمسال مشروطی و قبل از محروم شدن از ادامه‌ی تحصیل بر عهده‌ی بخش (گروه) و دانشکده است.

تبصره ۶:

جلوگیری از ادامه‌ی تحصیل دانشجویانی که دو نیمسال مشروط آموزشی شده‌اند، ب‌عهده‌ی بخش (گروه) و دانشکده است و بر اساس گزارش دانشکده، طبق تقویم دانشگاهی از طریق مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۷:

نمره‌ی درس‌های جبرانی و مازاد در کارنامه‌ی دانشجو ثبت می‌شود؛ اما در احتساب میانگین نمرات نیمسال تحصیلی و میانگین کل نمرات دانشجو تأثیر داده نمی‌شود.

ماده ۱۶: میانگین کل نمرات دانشجو در پائین دوره نباید از ۱۴ کمتر باشد. در غیر این صورت دانش‌آموخته‌ی دوره‌ی کارشناسی ارشد شناخته نمی‌شود.

تبصره:

دانشجویی که پس از گذراندن همه‌ی واحدهای درسی دوره، میانگین کل نمرات او از ۱۴ کمتر باشد، در صورتی که حداکثر مدت مجاز تحصیل وی به پایان نرسیده باشد، می‌تواند درس‌هایی را که در آنها نمره‌ی کمتر از ۱۴ (بین ۱۲ تا ۱۴) گرفته است، فقط در یک نیمسال تحصیلی تکرار کند و در صورت جبران کمبود میانگین کل، دانش‌آموخته می‌شود. دانشجویی که به هر دلیل نتواند از این فرصت استفاده کند، از ادامه‌ی تحصیل محروم می‌شود و مدرکی دریافت نمی‌کند.

فصل هفتم: پایان‌نامه

ماده ۱۷: تدوین پایان‌نامه آخرین بخش دوره‌ی کارشناسی ارشد است که طی آن دانشجو موظف است در یک زمینه‌ی مربوط به رشته‌ی تحصیلی خود، زیر نظر استاد(ان) راهنما، تحقیق و پژوهش کند.

ماده ۱۸: استاد راهنما به پیشنهاد دانشجو و با موافقت استاد و تأیید شورای بخش (گروه) و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، از اعضای هیأت علمی دانشگاه تعیین می‌گردد.

تبصره ۱:

انتخاب استاد راهنما توسط دانشجو باید حداکثر تا پایان نیمسال اول تحصیلی صورت گیرد.

تبصره ۲: شرایط تدریس، راهنمایی و مشاوره‌ی پایان‌نامه‌ی دانشجویان دوره‌ی کارشناسی ارشد به شرح زیر

است:

الف) تدریس

۱ - داشتن حداقل مرتبه‌ی استادیاری

۲ - حداقل یک سال سابقه‌ی تدریس در مقطع کارشناسی (در صورت وجود مقطع کارشناسی در رشته مربوطه)

۳ - موافقت شورای بخش

ب) راهنمایی پایان‌نامه

۱ - داشتن حداقل مرتبه‌ی استادیاری

۲ - حداقل یک سال سابقه‌ی تدریس در دانشگاه (بدون در نظر گرفتن مقطع)

۳ - مشاوره‌ی حداقل یک پایان‌نامه‌ی دفاع شده

۴ - موافقت شورای بخش

ج) مشاوره‌ی پایان‌نامه

۱ - داشتن حداقل مرتبه‌ی استادیاری

۲ - موافقت شورای بخش

«تبصره ۳: موارد استثنایی در خصوص بندهای الف و ب با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه و تأیید معاون آموزشی دانشگاه انجام خواهد شد.

ماده ۱۹: استاد مشاور به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای بخش (گروه) و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، از اعضای هیأت علمی دانشگاه تعیین می‌گردد.

«تبصره ۱:

در صورت نیاز، انتخاب استاد راهنمای دوم (استاد راهنمای مشترک) با پیشنهاد استاد راهنمای اول و یا انتخاب استاد مشاور دوم با پیشنهاد شورای بخش (گروه) و با ذکر دلایل توجیهی، با تأیید شورای بخش (گروه) و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه از اعضای هیأت علمی دانشگاه بلامانع است.

«تبصره ۲:

انتخاب استاد راهنمای دوم با پیشنهاد استاد راهنمای اول (اصلی) یا استاد مشاور دوم با پیشنهاد شورای بخش (گروه) و با ذکر دلایل توجیهی، با تأیید شورای بخش (گروه) و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه از اعضای هیأت علمی سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی یا پژوهشی با مرتبه‌ی حداقل استادیاری امکان‌پذیر است.

«تبصره ۳:

حداکثر یک نفر از اعضای هیأت علمی سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی یا پژوهشی می‌تواند به عنوان استاد راهنمای مشترک یا استاد مشاور در کمیته‌ی پایان نامه حضور داشته باشد.

ماده ۲۰: دانشجو موظف است پس از پایان نیمسال اول و قبل از پایان نیمسال سوم تحصیلی، موضوع پایان نامه خود را با نظر استاد(ان) و تأیید شورای بخش (گروه) مربوط انتخاب نماید.

«تبصره ۱:

موضوع پایان نامه پس از تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه قطعیت می‌یابد. شروع دوره‌ی پژوهشی دانشجو، تاریخ تأیید طرح تحقیق در دانشگاه می‌باشد.

«تبصره ۲:

هرگونه تغییر در موضوع و عنوان پایان نامه پس از تأیید اعضای کمیته‌ی پایان نامه، شورای بخش (گروه) و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، قبل یا بعد از صدور مجوز دفاع یا بعد از برگزاری جلسه دفاع، طبق مقررات، باید از طریق اتوماسیون آموزشی به تحصیلات تکمیلی دانشگاه گزارش شود.

ماده ۲۱: دانشجو پس از انتخاب پایان نامه تا زمان دفاع، موظف است در مهلت مجاز تحصیلی، بر اساس تقویم دانشگاهی در نیمسال‌های بعد نیز برای پایان نامه ثبت نام نماید. پس از اخذ تمامی واحدهای پایان نامه، ثبت نام نیمسال‌های بعد، صفر واحدی خواهد بود.

ماده ۲۲: دفاع از پایان نامه: دانشجو پس از اتمام دوره‌ی آموزشی و اتمام پژوهش و نگارش پایان نامه، با تأیید استاد(ان) راهنما و مشاور، و در سقف سنوات مجاز تحصیلی می‌تواند برای دفاع از پایان نامه‌ی خود اقدام نماید.

«تبصره ۱:

قبل از دفاع از پایان نامه، باید نمرات تمامی درس‌های اخذ شده توسط دانشجو و همچنین انگلیسی ویژه‌ی معافی وی در سیستم اتوماسیون آموزشی دانشگاه با نمره‌ی قبول و وضعیت تأیید شده، ثبت شده باشد.

«تبصره ۲:

حداقل فاصله‌ی زمانی بین تصویب طرح تحقیق پیشنهادی در دانشگاه و دفاع از پایان نامه در سقف سنوات مجاز تحصیلی، چهار ماه تمام است.

تبصره ۳:

پس از تصویب طرح تحقیق در بخش (گروه) با رعایت تبصره ۴ ماده ۲۲، به پیشنهاد شورای بخش (گروه) و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، یک نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه (استادیار و بالاتر) که در زمینه ی تحقیق دانشجو تخصص داشته باشد، به عنوان داور متخصص داخلی برای ارزیابی پایان نامه تعیین می شود.

تبصره ۴: نحوه انتخاب داور متخصص داخلی پایان نامه های کارشناسی ارشد :

شورای بخش (گروه)، به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده معرفی می گردند . انتخاب داور براساس مصوبه ی شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده از بین افراد معرفی شده می باشد . همچنین شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده اختیار دارد فرد دیگری را به تشخیص و تصمیم خود (غیر از افراد معرفی شده) انتخاب و معرفی نماید . ثبت نام داور متخصص داخلی در سیستم اتوماسیون آموزشی بر عهده ی رئیس بخش (گروه) می باشد.

تبصره ۵:

دانشجو باید حداقل ۲۰ روز قبل از تاریخ دفاع، پایان نامه ی خود را برای ارسال به داور متخصص داخلی به رئیس بخش تحویل دهد. تأیید برگزاری جلسه ی دفاع در سیستم توسط رئیس بخش (گروه) منوط به دریافت نظر داور متخصص داخلی می باشد.

تبصره ۶: شرح وظایف داور متخصص داخلی پایان نامه ی کارشناسی ارشد طبق مفاد فرم داوری رساله ی دکتری

مصوب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مورخ می باشد.

تبصره ۷: در صورتی که نظر داور مبنی بر تغییر تاریخ تعیین شده برای دفاع از پایان نامه به دلیل مشکلات اساسی،

بیش از یک ماه باشد، کمیته ای از طرف بخش (گروه) متشکل از حداقل ۵ نفر عضو شامل استاد (ان) راهنما، اسنڈ(ان) مشاور، داور و دو تن از استادان متخصص، به انتخاب شورای بخش (گروه) تشکیل می گردد و با توجه به مستندات کتبی داور، تصمیم نهایی در مورد دفاع از پایان نامه گرفته می شود.

تبصره ۸:

دانشجو موظف است فاصله ی زمانی حداقل ۱۰ روز را بین ثبت زمان درخواست دفاع در سیستم اتوماسیون آموزشی و تاریخ دفاع از پایان نامه رعایت کند.

ماده ۲۳: ترکیب کمیته ی دفاع از پایان نامه:

- ۱ - استاد(ان) راهنما
- ۲ - استاد(ان) مشاور
- ۳ - داور متخصص داخلی
- ۴ - نماینده ی تحصیلات تکمیلی دانشگاه

تبصره ۱:

نماینده ی تحصیلات تکمیلی دانشگاه صرفاً جهت نظارت بر حسن برگزاری جلسه ی دفاع، توسط تحصیلات تکمیلی دانشکده از میان اعضای هیأت علمی دانشگاه (استادیار و بالاتر) تعیین می شود.

تبصره ۲:

اعضای کمیته ی پایان نامه ی دانشجو، اعم از استادان راهنما، مشاور، داور متخصص داخلی و نماینده ی تحصیلات تکمیلی دانشگاه نباید با دانشجو نسبت خویشاوندی داشته باشند.

ماده ۲۴: ارزشیابی پایان نامه بر مبنای نمره ی ۲۰ (بیست) صورت می گیرد. برای تعیین نمره ی پایان نامه ی دانشجو،

نمره ی استاد راهنما با ضریب دو و نمره ی استاد مشاور و داور متخصص داخلی با ضریب یک در نظر گرفته می شود.

تبصره ۱:

چنانچه دانشجو دو نفر استاد راهنما داشته باشد، میانگین نمرات آنان با ضریب دو منظور می گردد.

تبصره ۲:

چنانچه دانشجو بیش از یک نفر استاد مشاور داشته باشد، میانگین نمرات آنان با ضریب یک منظور می گردد.

ماده ۲۵: پایان نامه را کمیته‌ی دفاع از پایان نامه در پنج درجه ارزشیابی می‌کند و به هر درجه نمره‌ای تعلق می‌گیرد. میزان نمره و درجه‌ی آن به شرح زیر است:

از نمره ی ۱۹ تا ۲۰ : عالی
از نمره ی ۱۷ تا ۱۸/۹۹ : بسیار خوب
از نمره ی ۱۶ تا ۱۶/۹۹ : خوب
از نمره ی ۱۴ تا ۱۵/۹۹ : قابل قبول
نمره ی کمتر از ۱۴ : غیر قابل قبول
تبصره ی ۱:

نمره‌ی پایان نامه در آخرین نیمسال تحصیلی، وارد کارنامه‌ی دانشجو می‌شود و در میانگین نمرات وی تأثیر داده خواهد شد.

تبصره ی ۲:

در صورتی که پایان نامه، از نظر هیأت داوران، غیر قابل قبول تشخیص داده شود، دانشجو می‌تواند در مدتی که از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی تجاوز نکند، پایان نامه‌ی خود را کامل و بار دیگر در تاریخی که هیأت داوران تعیین می‌کنند، از آن دفاع کند. دانشجویی که در فرصت تعیین شده نتواند از پایان نامه‌ی خود با موفقیت دفاع کند، از ادامه‌ی تحصیل و دریافت مدرک تحصیلی محروم می‌شود.

تبصره ی ۳:

به دانشجویی که از پایان نامه‌ی خود با موفقیت دفاع کرده است، برای انجام اصلاحات و تمامی امور فارغ التحصیلی حداکثر سه ماه فرصت داده می‌شود. پس از انقضای این مدت، با دانشجو مطابق مقررات دانشگاه رفتار خواهد شد.

ماده ۲۶:

اعطای گواهی گذراندن واحدهای درسی و نمره‌ی آنها به دانشجویی که به هر دلیل از ادامه‌ی تحصیل باز می‌ماند، در صورت درخواست دانشجو، منوط به انجام تعهدات و تسویه حساب وی، بلا مانع است.

فصل هشتم : انتقال، تغییر رشته، مهمان

ماده ۲۷: انتقال و تغییر رشته در دوره‌ی کارشناسی ارشد ناپیوسته ممنوع است.

تبصره ی ۱:

انتقال از دوره‌ی شبانه به روزانه، نیمه حضوری و مجازی به حضوری اعم از روزانه و شبانه و از دانشگاه‌های غیر دولتی به دانشگاه‌های دولتی ممنوع است.

تبصره ی ۲:

انتقال از شیوه‌ی «آموزشی - پژوهشی» به شیوه‌ی «آموزشی»، با رعایت سنوات دوره، با شرایط زیر امکان پذیر می‌باشد.

(۱) قبل از ارائه‌ی طرح تحقیق

(۲) موافقت استاد راهنما (در صورت وجود)

(۳) موافقت بخش (گروه) و دانشکده

تبصره ی ۳:

در صورت انتقال از شیوه‌ی «آموزشی - پژوهشی» به شیوه‌ی «آموزشی»، دانشجو موظف است تحصیلات خود را مطابق آیین نامه‌ی شیوه‌ی «آموزشی» ادامه دهد و به پایان برساند.

تبصره ۴:

انتقال از شیوهی «آموزشی» به شیوهی «آموزشی - پژوهشی» مطابق آیین نامه‌ی مربوط به «شیوهی آموزشی» (ضمیمه) صورت می‌گیرد.

ماده ۲۸: در صورتی که ارائه‌ی برخی از درس‌ها، در یک رشته و در یک زمان معین، در دانشگاه مبدأ ممکن نباشد، دانشجو می‌تواند آن درس‌ها را با موافقت استاد راهنما و تأیید استاد مشاور تحصیلی و موافقت شورای بخش (گروه)، دانشکده و دانشگاه در یکی از مؤسسات آموزش عالی دیگر که مجری دوره است، به صورت مهمان بگذراند. در چنین شرایطی، کسب موافقت دانشگاه مقصد هم ضروری است. تعداد واحدهای درسی دانشجوی مهمان در دانشگاه دیگر نباید از چهل درصد واحدهای درسی دوره تجاوز کند.

ماده ۲۹: معادل‌سازی درس‌ها در دوره‌ی کارشناسی ارشد با نظر بخش (گروه) و با شرایط زیر امکان‌پذیر است:

الف- پذیرش دانشجو برای ورود به دوره مورد تأیید وزارت باشد.

ب- دانشگاه قبلی دانشجو در رشته‌ی تحصیلی مورد تأیید وزارت باشد.

ج- سرفصل درس‌های گذرانده‌ی دانشجو بر اساس برنامه‌های مصوب شورای برنامه‌ریزی باشد.

ماده ۳۰: دانشجو می‌تواند با گواهی‌نامه‌های پایان دوره‌ی کارشناسی ارشد در شیوهی «آموزشی - پژوهشی» یا شیوهی «آموزشی»، در دوره‌ی تحصیلی بالاتر ادامه‌ی تحصیل دهد.

ماده ۳۱: این آیین نامه و دستورالعمل اجرایی، بر اساس آیین‌نامه‌ی دوره‌ی کارشناسی ارشد (شماره ۲۱/۱۵۴ مورخ ۱۳۸۸/۱/۱۹) مصوب جلسه‌ی ۷۱۴ مورخ ۱۳۸۸/۱/۱۵ شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی در ۸ فصل و ۳۱ ماده و ۶۰ تبصره تنظیم شد و در تاریخ ۹۱/۱۲/۱۶ به تصویب شورای دانشگاه رسید. این دستورالعمل از ابتدای سال تحصیلی ۹۰-۹۱ لازم‌الاجرا است و از تاریخ ابلاغ آن، آیین‌نامه‌های قبلی و تمام مقررات و بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مغایر با آن برای دانشجویان مشمول این آیین‌نامه لغو می‌گردد.